MEIERIJSTAD

Samenwerkings-afspraken wijk- en dorpsraden en gemeente Meierijstad

Versie januari 2026

1. Inleiding

Aanleiding

De gemeente Meierijstad is op 1 januari 2017 ontstaan uit een fusie van de gemeenten Schijndel, Sint-Oedenrode en Veghel. Het gemeentebestuur van Meierijstad heeft als filosofie dat zij wil investeren in de kracht van de samenleving. Als gemeente zoeken we partners op om nieuwe en creatieve antwoorden te geven op maatschappelijke vraagstukken. Meierijstad nodigt de samenleving daarbij uit om ook in zichzelf te investeren. Meierijstad streeft naar breed gedragen besluitvorming, door de samenleving te stimuleren een actieve rol te nemen bij zaken waarbij zij zich betrokken voelt.

Dorps- en wijkraden hebben in Meierijstad een belangrijke rol als partner van de gemeente om dit mee te bereiken én als ‘antenne’ om te signaleren waar het zelforganiserend en zelfredzaam vermogen onder inwoners ontoereikend is.

Totstandkoming

De gemeentelijke fusie en de ambities van Meierijstad vormden de aanleiding om met de wijk- en dorpsraden in gesprek te gaan. Dit met als doel om gezamenlijk tot nieuwe afspraken te komen over de rol van wijk- en dorpsraden in Meierijstad en de manier van samenwerken met de gemeente. Hiervoor is een kerngroep gevormd met vertegenwoordigers vanuit de wijk- en dorpsraden en de gemeente. De kerngroep had de rol van klankbordgroep en adviseur namens de wijk- en dorpsraden van Meierijstad. De opbrengst van deze gesprekken heeft input geleverd om te komen tot de eerste versie van de samenwerkingsafspraken in 2017. In de afgelopen periode zijn de samenwerkingsafspraken twee keer geëvalueerd na gesprekken met wijk- en dorpsraden en het college van burgemeester en wethouders. De eerste evaluatie heeft geleid tot het toevoegen van een bijlage aan de samenwerkingsafspraken. Na de tweede evaluatie is besloten om de samenwerkingsafspraken aan te passen. Dit heeft geleid tot het huidige document.

2. Doel van de samenwerkingsafspraken

Via deze samenwerkingsafspraken leggen de wijk- en dorpsraden en het college van burgemeester en wethouders van Meierijstad afspraken vast voor het jaar 2026. Het gaat uit van goed partnerschap op basis van vertrouwen over en weer.

Het primaire doel is het versterken van de verbinding tussen inwoners en bestuur. De wijk- en dorpsraden fungeren als brug tussen de gemeenschap en het gemeentebestuur en hebben een belangrijke rol in het ophalen en terugkoppelen van signalen.

Verder richten de afspraken zich op het bevorderen van de leefbaarheid en het welzijn in de wijken en dorpen van Meierijstad, en leveren een bijdrage aan het borgen van de belangenbehartiging van de inwoners. Deze belangenbehartiging krijgt verder vorm doordat de gemeente Meierijstad bij het opstellen, uitvoeren en evalueren van beleid ook andere inwoners, instellingen en bedrijven betrekt.

3. Vast aanspreekpunt voor de wijk- en dorpsraden

Dorps- en wijkraden hebben in Meierijstad een belangrijke rol als partner van de gemeente. De onderlinge samenwerking gaat uit van een goed en gelijkwaardig partnerschap op basis van vertrouwen over en weer. Om de relatie met de wijk- en dorpsraden te ondersteunen heeft gemeente Meierijstad een aantal buurtadviseurs aangesteld die een vast aanspreekpunt zijn in contacten met inwoners en wijk- en dorpsraden.

Buurtadviseurs:

- De buurtadviseurs zijn het eerste aanspreekpunt van de gemeente. Zij leggen de verbinding tussen de gemeente en inwoners en tussen inwoners onderling en schakelen waar nodig binnen de gemeentelijke organisatie en zorgen ervoor dat signalen uit de buurt op de juiste plek binnen de organisatie terechtkomen en opgevolgd worden.
- De buurtadviseurs zijn vaak te vinden in de buurten, wijken of dorpen en zijn zichtbaar voor iedereen. Wat ze daar horen, nemen ze mee naar ‘binnen’ in het gemeentehuis en koppelen ze ook terug naar de betreffende wijk- of dorpsraad. Op deze manier sluit de gemeente zo goed mogelijk aan bij de leefomgeving, én biedt ruimte voor initiatieven.
- De buurtadviseurs zijn de contactpersoon voor de wijk- en dorpsraden en andere bewonersgroepen, en bieden advies en ondersteuning.
- De buurtadviseurs stimuleren, faciliteren en coördineren leefbaarheidsinitiatieven uit de samenleving en informeren de wijk- en dorpsraden over initiatieven in hun eigen wijk of dorp.
- De buurtadviseurs treden proactief op bij gevoelige onderwerpen en brengen de wijk- of dorpsraad in contact met de beleidsverantwoordelijke ambtenaar voor een inhoudelijke toelichting op een bepaald onderwerp/thema. Taken en rollen van ambtenaren zijn niet persoonsafhankelijk.
- De buurtadviseur is aanwezig bij de “Kijk in mijn wijk” (zie pagina 5, Overlegstructuren).

Contactwethouders

Ook op bestuurlijk niveau biedt de gemeente Meierijstad een vast aanspreekpunt voor de wijk- en dorpsraden. Elke wethouder is vast aanspreekpunt (contactwethouder) voor een aantal wijk- en dorpsraden. Contactwethouders streven ernaar om zichtbaar en benaderbaar te zijn in de wijken en dorpen.
De contactwethouder:

- zorgt ervoor dat de standpunten van de wijk- of dorpsraad worden behandeld in de collegevergaderingen en zorgt voor terugkoppeling;
- is op verzoek aanwezig bij de Kijk in mijn wijk;
- in overleg sluit iedere contactwethouder minimaal één keer per jaar aan bij een regulier overleg van een wijk- of dorpsraad. Waar mogelijk gebeurt dit vaker, afhankelijk van de actualiteit en behoefte in de wijk of dorp. De bestuurssecretaresse coördineert de planning van deze overleggen in samenspraak met de wijk- en dorpsraden.

- vertegenwoordigt het college van burgemeester en wethouders regelmatig tijdens bijzondere gebeurtenissen, openbare wijk- of dorpsraadvergaderingen evenementen en festiviteiten in de wijken en dorpen.

Vakinhoudelijke wethouder
Voor specifiek en inhoudelijke onderwerpen, is de vakinhoudelijk wethouder aanspreekpunt. Naast het feit dat de contactwethouder eerste bestuurlijk aanspreekpunt is, kan het dus voorkomen dat een wijk- of dorpsraad voor specifieke onderwerpen rechtstreeks overleg heeft met de vakinhoudelijk wethouder (bijvoorbeeld over verkeer, groen, duurzaamheid, sport etc.)

4. Samenwerkingsafspraken

De afspraken zijn in principe van toepassing op alle wijken en dorpen. Waar nodig wordt maatwerk geleverd, zoveel mogelijk afgestemd op de lokale situatie. Termen als “in principe”, “zoveel mogelijk” en “daarop van toepassing” worden bewust gebruikt. De afspraken zijn onderverdeeld in een vijftal categorieën.

a. Betrokkenheid

- De gemeente betrekt de wijk- en dorpsraden in een vroeg stadium bij het opstellen, uitvoeren en evalueren van beleid en projecten afhankelijk van de rol die een wijk- of dorpsraad inneemt.

- Het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad zijn regelmatig in gesprek over de rol van wijk- en dorpsraden en gemeente. Daarnaast is het belangrijk dat wijk- en dorpsraden vooraf nadenken over hun rol en positie, eventueel in overleg met de gemeente.

- De wijk- of dorpsraad is geen nieuwe bestuurslaag in de gemeente, maar een spreekbuis van wijk of dorp. De wijk- of dorpsraad behartigt gemeenschappelijke belangen van de inwoners van betreffende wijk / dorp.

- De wijk- of dorpsraad is actief in het bevorderen van zelfwerkzaamheid en stimuleren van activiteiten/ initiatieven; hierbij staat samenwerking met de lokale gemeenschap centraal.

b. Informatie en advies

Er is sprake van een wederzijdse verantwoordelijkheid: de wijk- en dorpsraad hebben een haalplicht (het ophalen van signalen uit de gemeenschap) en een brengplicht (het overbrengen van deze signalen aan het college van burgemeester en wethouders). Omgekeerd geldt dat het college van burgemeester en wethouders informatie en besluiten, beargumenteerd, terugkoppelt aan de wijk- en dorpsraden. Concrete afspraken hierover zijn:

- De gemeente geeft tijdige en duidelijke updates over de voortgang van beleidsvorming en projecten en welke inbreng van wijk- en dorpsraden wordt meegenomen. Hierover worden afspraken gemaakt met de projectleiders en beleidsmedewerkers.

- Gemaakte afspraken worden over en weer nagekomen.

- De gemeente en wijk- en dorpsraden reflecteren regelmatig op de onderlinge samenwerking. Dit kan door het geven van feedback aan elkaar of het “voorhouden van een spiegel”. Deze reflectie draagt bij aan een lerende samenwerking en continue verbetering.

- De wijk- of dorpsraad verbindt zich als groep van actieve betrokkenen tot het gevraagd en ongevraagd informeren en adviseren van het college van burgemeester en wethouders.

c. Maatwerk

- In overleg met de gemeente kunnen wijk- en dorpsraden een beroep doen op professionele ondersteuning, b.v. via Sociaal Werk Meierijstad.

- Om wederzijdse verwachtingen helder te houden, is de gemeente regelmatig in gesprek met de wijk- en dorpsraden over de rolverdeling, daarbij maken we onderscheid in de vertegenwoordigende, verbindende, adviserende en activerende rol. Deze kan per onderwerp/thema verschillend zijn.

- De wijk- of dorpsraad maakt duidelijk welke rol zij ten aanzien van het onderwerp/thema in wil nemen.

- De gemeente biedt de wijk- en dorpsraden financiële ondersteuning via een subsidie. Voor de hoogte van de subsidie wordt verwezen naar de “Subsidieregeling wijk- en dorpsraden Meierijstad”.

d. Overlegstructuren

- De gemeente organiseert 1 keer per jaar een platformbijeenkomst voor alle wijk- en dorpsraden in Meierijstad met als doel uitwisseling van ervaringen, ideeën en het bespreken van gezamenlijke knelpunten. Deze bijeenkomst vindt plaats onder voorzitterschap van de coördinerend wethouder wijken en dorpen.

- De wijk- en dorpsraden organiseren 1 keer per jaar een voorzittersoverleg met als doel van elkaar leren en de samenwerking versterken.

- De wijk- of dorpsraad kan naar eigen behoefte en op eigen initiatief een kijk in mijn wijk organiseren. Daarbij wordt een rondgang gemaakt door (een deel van) de wijk of het dorp, gericht op het openbaar gebied.

- De contactwethouder neemt op verzoek 1 á 2 keer per jaar deel aan de kijk in mijn wijk die op eigen initiatief door de wijk- of dorpsraad wordt georganiseerd.

- De buurtadviseur kan in onderling overleg en op verzoek van de wijk- of dorpsraad aanwezig zijn bij de vergaderingen van de wijk- of dorpsraad. De wijk- of dorpsraad maakt hiervoor maatwerk afspraken met de buurtadviseur.

- De buurtadviseur kan op verzoek ten behoeve van de wijk- of dorpsraad een faciliterende rol spelen in de totstandkoming van overlegstructuren met andere partijen dan de gemeente.

- De wijk- of dorpsraad zorgt voor een overlegstructuur waarbij inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden de kans hebben om gehoord te worden. De wijk- of dorpsraad bepaalt zelf op welke wijze zij dit organiseert. De wijk- of dorpsraad koppelt de verkregen informatie - indien noodzakelijk - terug aan gemeente.

- De wijk- of dorpsraad legt jaarlijks aan haar inwoners verantwoording af over hun werk. De wijk- of dorpsraad bepaalt zelf op welke wijze zij deze verantwoording aflegt, dit is opgenomen in het huishoudelijk reglement van de stichting.

- De wijk- of dorpsraad is georganiseerd bereikbaar.

e. Vertegenwoordiging en werving wijk- en dorpsraden

- De wijk- of dorpsraad is een stichting. Dit betekent dat alle inwoners automatisch vertegenwoordigd zijn, zonder lid te moeten zijn en contributie te betalen.

- Een wijk- of dorpsraad is niet politiek gekleurd.

- De wijk- of dorpsraad zorgt voor een goed functioneren van hun raad en streeft naar een representatieve afspiegeling van de wijk of het dorp. De buurtadviseur kan in onderling overleg en op verzoek van de wijk- of dorpsraad ondersteuning en advies bieden bij het betrekken van specifieke doelgroepen.

- De wijk- of dorpsraad bestaat bij voorkeur uit leden woonachtig en/of werkzaam in eigen wijk/dorp. Bij leden die niet woonachtig en/of werkzaam zijn in de betreffende wijk/dorp moet sprake zijn van enige binding tussen de vrijwilliger en de kern en er mag geen belangenverstrengeling ontstaan.

- De leden van de wijk- of dorpsraad zijn zoveel mogelijk vertegenwoordigd bij de kijk in mijn wijk.

- Als lid van de wijk- of dorpsraad zijn uitgesloten de leden van de gemeenteraad, burgerraadsleden en ambtenaren.

- De wijk- of dorpsraad is één van de representatieve organen van een wijk/ dorp.

- De wijk- of dorpsraad bepaalt zelf de inrichting van de wijk- of dorpsraad.

5. Afspraakperiode

De afspraken gelden voor het jaar 2026. Na deze periode wordt bekeken of verlenging of aanpassing nodig is, rekening houdend met eventuele tussentijdse ontwikkelingen.